

teet valkeuttavat voimistelua täällä. Muuten pidettiin keskustelu vastauksena kysymykselle.

Kerran jossain kokouksessa täällä valittiin sarjallama-komitea, mutta se kaikki alkoi nukkua heti, koska en ole kuullut mitään sen kokouksesta tai muustakaan toiminnasta.

Olen kuullut, että kun nämä pari murhenäytelmää on näytelty, niin sitte saamme nähdä jotain hauskaa. Onkohan se "Aviomies naisina" tai jotain sinne päin, mutta jos haluatte tietää varmasti mikä se on, voitte pitää korvanne auki osaston iltamisesta ja sitte lopuksi silloin määrittynä hetkenä mennä haalille ja nähdä koko jutun.

J—y K—s.

GARDNER, MASS.

Olen monta kertaa alkonut kirjoittaa Toverittaren, vaan ei ole ollut rohkeutta siihen. Nyt olen pakotettu sen tekemään ompeluseuran puolesta noudattaen siitä, että jokaisen on vuorollaan kirjoitettava lehtemme.

Tuntuu ihan hausalle kun on kirjoituksia Gardnerista, joita ei ole ennen koskaan liian ollut, vaikka onkin innokkaita lehtemme lukijoita. Eräs toveritarkin sanoi, ettei hän eläisikään, jos ei tulisi Toveritarta.

Meissä vanhemmissa ihmisissä on paljon, jotka eivät ole saaneet kouluopetusta, niin kirjoitustaitokin taitoo olla liian heikkoa. Sekin osaltaan vaikuttaa ja saattaa arastelemaan monenkin. Mutta se ei saisi olla tekijänä, sitä suurempi syy olisi meillä itsemme kehittämiseen. Onhan meillä tilaisuuttakin, jos on oikein sydämellisesti harrastusta työvien asialle. Näimmehän Venäjän työväenliikkeen. Jota enemmän heillä oli vastuksia, sitä enemmän he innostuivat, ja vaikka he saivat monta kovaa kokea, eivät he armoa rukouksesta.

Nyt tänne Gardnerin perustettiin sellaisia pieniä lukureunakaita, joissa voisi opetella lausumaan mielipiteensä ilmi, että ei tarvitse lähietä hyväksyä tai hyljätä silloin kuin on tärkeistä asioista kysymys, ja onhan meillä täällä ompeluseurassakin koitettu kehittää itseämme, on luettu ja sitten arvoiteltu esityksiä. Kun pidämme vain kiinni, niin ehkä mekin voimme joskus jotakin tehdä yhteisen asiamme puolesta.

Mieleni on usein katkerollaan, kun vastustajien seurassa en ole pystynyt tekemään selväksi työvien anteen pyrkimyksiä. En tahtoisi, että niin kallit asiat vääristellään tai väärin ymmärretään. Tahtoisiin selvittää, miten ovat parhaan johdetut, vaan en ole kylliksi kykenevä siihen. Toivoisin, että joka yksikseni sen tekemään, tekisi viivyttämättä. Silloin tekisi parhaan palveluksen antteellemme. Emme vihalla ja haukkumisella mitään voita, vaan pöyhä vastoin. Muistakaamme, että kolmas kansainvälinen vaatii; että tekisimme sen periaatteen tunnetuksi kaikille työväenluokille.

L. T.

PEABODY, MASS.

Koska talvi alkaa tehdä tuloaan, niin olisi meidänkin työväenliikkeen jotain tehtäviä. Kesä on aina ihanin aika vuodesta, jolloin mekin työväenliikkeen voimme jostain nauttia vaikka meillä ei sitä aikaa paljonkaan ole annettu. Emmehän me saa mennä kesälomalle moneksi viikkoa ja kuuksiksi nauttimaan kesän ihannoista. Meidän vaan täytyy olla huonoissa asunnoissa, hengittää huonoa ilmaa ja sanna keuhkoihimme. Ei meillä ole varaa vuokrata kaluttu kassahuoneita ja mennä sinne, jossa voi saada kalkkia mitä vain ihminen haluaa. Meillä työväenliikkeen jokapäiväinen elämänsä huoli. Kesällä on huono lena kuinka nyt voisi taas saada jonkin dollarin säästökseen, että saisi kolia ja lämmintä, kylläihän sitä joutuu sitte menisi kun olisi edes jotain lämmitysaineita. Kylläpä sitte muusta elämästä huolen aina pi-

täisi päivä toisensa perästä. Meitä täällä Peabodyssä on vain niin pieni joukko ettemme me paljonkaan saada aikaan. Meidän täytyy yrittää, onhan se niin hiepeä kun on melkein puolet osastomme jäsenistä naisia, niin pitäisihän täälläkin saada useimmin kirjoituksia lehtemme. Onhan siitä aiheeta melkein kun vaan seuraamme asioita. Ensinnäkin meidän tulisi välttämättömästi kaikkien kädessä osaston kokouksissa ja seurata mitä siellä sanotaan. Sehän tulisi meille itselle hyödyksi, vaikka onhan meillä monella kyllä esteitä, kun on pieniä lapsia, vaan sentään me voimme enemmän tehdä kuin vain saamme siihen innostusta. Koetetaanpa jokin tehdä parhaamme vuoroastan niin ehkä mekin jotain osaltamme saamme aikaan.

A. E.

MONESSEN, PA.

Menneitä huveja. Dalsytownin toverit olivat vieraillessa täällä lauantaina 21 p:nä lokakuuta. Heillä oli muassaan ohjelmaa ja kolmi-näytöksinen kappale nimeltään "Uhrri". Oikein oli virkistävä nähdä kun väkeli oli saapunut oikein runsaslukuisesti, joka, ikävä kyllä sanoa, meidän haalissa on nykyään harvalaista. Täällä saapi ohjelman sekä kappaleet esittää melkein tyhjille seinille. Jäsenistöme ei pidä velvollisuutenaan saapua haaliin. Ne henkilöt, jotka koettavat huolehtia että haalissa olisi yleisöle katsomista ja nauttimista, nimittäin ohjelmasta ja kappaleista, heiltä alkaa väkisinikin toimintatarve viisähtää, kun jäsenistöä on sellaisia aineksia, jotka eivät ole kultamassa toimintaa eteenpäin, vaan kaikellailla jarrutuksilla sitä koettavat seisauttaa.

Työväenliike tänäpäivänä vaatii toverilta terästätyä harkintakykyä, että voi seistä vaikka minkälaiset myrskyt ympärillä ulvoo. Toverien on jännitettävä tiedonjousta, toisartomalla kehitettävä itseään, sekä koetettava saada toverit yhteisymmärrykseen tässä suuressa köyhälistön luokkataistelussa, jonka eteen me olemme työtä tekemässä. Jättäkää pois verukkeet, hyvät toverit ja astukaamme yhtenä miehenä ja naisena taistelun kapitalistista järjestelmää vastaan puhtailla tiedon asella. Karrikaamme itsestämme pois turhat kunnian pyyteet, syyttäkäämme rakkaus veljämme ja sisarimme kohtaan ja oikaamme tosiverit toisillemme. Silloin teemme työtä Työväenpuolueen hyväksi, joka johtaa meitä Kolmanteen Kansainväliseen.

Työväenpuolueen periaate vaatii jokaisen toverin työskentelyyn rehellisesti eikä olemaan joutilaana, kun on kysymyksessä niin suuri tehtävä kuin uuden järjestelmän saavuttaminen. Tähän tehtävään kysytään paljon voimia ja niitä saadaan kokouksella joukkoja yhteiselle rintamalle käsi kädessä taistelemaan itsellemme oikeutta. Tähditkäämme katseemme tänne, jossa punarusko taivaalla heijastaa. Kärsivät veljet ovat siellä taistelunsa hyvin suorittaneet ja voitajina suorituneet. Toverit ottaakamme esimerkkiä Dalsytownin tovereista, miten he ovat taisteluuntolista keskellä vaikeuksien jaksavat he toimia, vaikka haali on heiltä ryöstetty oikeistolaisen kynäin ja kuten tiedetään, kuletetaan heitä vähän vähän noskien taholta vangittuina porvarillisin oikeuslaitoksia. Näyttää siltä, että toverimme ovat siikkeitä väkeä. Toivon heille edelleenkin jatkuvaa taisteluntoa. — L. M.

MONESSEN, PA.

Naiskomitean kokouksessa lokak. 30 p:nä oli keskustelun alaisena. Mitä saatettiin toimintaan lasten sunnuntai koulu. Osastomme keskuudessa on paljon koululajissa olevia lapsia. Opettajia vaan puuttuu ja niitä hommaamaan lupautuivat jotkut komitean jäsenistä. En tiedä kuinka yrityksemme onnistuvat.

Täällä hiljattain perustettiin luku-

rengaskin, vaan jäsenien osanotto näihin harjoituksiin oli niin laimea että täytyi keskeyttää. Naiskomitea keskusteli renkaan henkin herättämisestä. Osa komitean jäsenistä lupautui ottamaan osaa lukurenkaan harjoituksiin, ettei tarvitse keskeyttää. Muuten olisi meille kaikille terveellistä yhtyä renkaaseen, siellä opittaisiin kehittämään itseämme henkisesti. Ja se olisi suuri edistysaskel työntasavaltaan. Nukkumalla ja syömisellä pysymällä ei saada asiaamme edistetyksi. Täällä päivinä tarvitaan meitä kaikkia taistelemassa kapitalismin hirmu- ja riistojärjestelmää vastaan, jota riistoa vastaan meidän on taisteltava niin kauan kuin olemme saaneet katkaistuksi kahleemme. Siis toverit! Älkää pysytelkö syrjässä yksikään, kun meitä kaikkia tarvitaan. Eivät muutamat yksilöt voi saada parannuksia aikaan, siihen tarvitaan meidän kaikkien, koko työväen antteen kannattajien joukko-toiminta. Miksi siis pysytte syrjässä toverit, kun niin hyvin tiedätte, mikä on oikein ja mikä auttaa asiaamme.

Ompeluseuran kokouksiin ei ole tullut kun joku nainen, vaikka osastomme jäsenessä on paljon naisia. Miksi ette ota velvollisuuden taakkaa päällenne. Te olette velvollisia toimimaan niin kuin toisetkin. Täällä on paljon naisia, jotka eivät ota vastaan pienintäkään hommaa kun kokouksissa ehdotetaan. Miksi toisten täytyy olla toimessa. Nämä hommat kuuluvat joka jäsenelle yhtä hyvin, eikä vaan muutamille. Toverit, jättäkää jo veitous syrjään ja alkakaa toimimaan toisten mukana. Kaikki turhat kinaukset pois joutamme, sillä olemme jokainen samanarvoisia luokkataistelijoita köyhälistön riveissä. Joukolla ottamaan osaa ompeluseuran kokouksiin, jotka pidetään joka toinen keskiviikko-iltana klo puoli 8.

Näytelmäseura on ottanut harjoiteltavakseen työvien luokkasotaa kuvaavan kappaleen, nimeltä "Valkoisessa Suomessa". Nimestä päätellenkin on kappale näyttämisen arvoinen. Siinä kuvataan minkälaisia taisteluja siellä kävivät valkoiset punaisia vastaan, kuinka saman perheen jäsenissäkin oli valkoisia sekä punaisia, ja mitä raukautta valkoiset harjoittivat omaa perheitään kohtaan, jotka olivat mieltäpiteliään punaisia. En tiedä varmaan milloin tämä kappale näytetään, mutta kaikessa tapauksessa se on näyttämisen arvoinen, jota ei kenenkään pitäisi sivuuttaa.

Hilma.

TROUT, CREEK, MICH.

Nyt pistän muutaman rivin, kun ei kukaan paljon kirjoita täällä. Täällä ei ole yhteispyrintöä muuta kuin sitä vanhoillista papin pöörää, ei muuta huolta kuin vaan taivaaseen päästäisi. Mutta olisi aika jo tuo heittää vähän nurkempaan ja ruveta hommaamaan köyhälistön hyväksi. Se on Jumalan lasten mielestä synti, mutta se ei ole synti, että pappeja rikastutetaan, kun ne osaavat hyvin ajkkoja itkettää ja "syntisiä" helvettiin tuomita. Minä toivoisin, että tästä meidän pikku sahamyly- ja farmikylistä tulisi luokkataistelijoita ja Toverittaren lukijoita.

Oli paljonkin sanomista kun olisi tarmaa siihen, mutta kun olen nähnyt, että ei puhekaan kauntaa.

Torpan valmo.

ROSLYN, WASH.

Viimeksi pidetyssä S. S. osaston kokouksessa minut valittiin Toverittaren kirjeenvaihtajaksi, jonka vuoksi kiharudhan täyttämällä velvollisuuteni. Ja onpa syyttäkää. En ole nähnyt lehtemme paintoilla kirjoitusta kyllästämme sitte viime talven.

Toveri Alho, tupa-agitaattori, pitäisi täällä kirjallisuutta ja lehtiä myyden. Oli kovasti tyytyväinen tuloksiin.

Marraskuun 4 päivänä pidettiin

täällä n. k. "päsketti"-iltamat. Väkeä oli saapunut runsaasti ja ilta kului erittäin hupaisesti. Tulot olivat hyvät, ne käytetään haalin korjaamiseen.

Työhommat täällä ovat lomaannuksissa. Mainit eivät käy kulu kolme päivää viikossa.

Ilmat ovat olleet sievät. Viikon verran sitten oli muutaman päivän hyvin rämsystä.

Sairauksia täällä on viime päivinä ilmaantunut useampia, ei tosin mitään vaarallisempaa" laantua, yskettä ja vilustumista johtuvia päin särkyä ja sen semmoisia.

Jatkuvag innostusta ja sitkeyttä kärsinytovereille ja siskolle Kirjeenvaihtaja.

SANKARIHAUDALLA.

Kirj. Fanni Virtanen.

Luonto lepää, katk' on niin rauhallista,

ei tuuli liikuttele puiden lehvissä. Nyt lepää orjan mieli onnetonkin, nähdessään nurmikoita kevätsiä.

On tehtaan jylhä jyske taonnut. Sen musta kita hetkeksi taas rauennut,

On raatajatkin saaneet levon hetken. Ja juhlapuvut ylleen pukeneet.

On nuorikkojen suuri juhla-aamu.

He rivihin nyt asettuvat tielle, ei tuuli liikuttele puiden lehvissä. Nyt lepää orjan mieli onnetonkin, nähdessään nurmikoita kevätsiä.

He ohjaa kulkueensa sankarihaudalle,

laukullaan sortuneita tervehtäki. Ei patsaat ylväät seisoo kummalla, vaan punakukat helleä nyökkäki.

"Me juhlapäivän aloitamme täällä, miss' runneltuna lepää toverimme". Yks' nuorista nyt lausuu, esin astuu, toisilta silmät kynelellä kastuu.

Nousi väkivaltaa vastaan köyhä kansa, näiden kulhduttamat silmiin tarttui, vuos'-sadat rauhallisena ensin ootti, oloihinsa parannusta varttoi.

Mut' kyltyi kurjuudessa oottamahan, katsomahan konnain mellastusta. Taistelta parempi, jos kuolla tahi voittaa,

kuin turhaan rukoella pelastusta. Vaan pedon kynnet heidät surmasi avulla junkkerien verin raateli, me veljesvala tässä vannokamme, nyt koston pilvet konnat kaartelee.

Me levon juhlaa vietämmekö tässä, ja rauha olako meillä sydämissä? Ei! ennenkuin on polissa sortovalta, ja onni asustaapi köyhään hökkeliissä.

Taas punalippu liehuu etupäässä, kun sankar'haudan nuoret jättää. Ja punakukat helleä nyökkää: "Te mitä sanoitte, se myöskin täytäkää!"

Venäjälle aikoville työläisille opetetaan tieteellistä maanviljelystä

NEW YORK (F. P.) — Työläisille, jotka aikovat mennä Venäjälle, opetetaan tieteellisen maanviljelyksen alkeita Venäjän Teknillisessä opistossa, jonka täällä on perustanut Neuvosto-Venäjän Teknillinen Avustusyhdistys. Laitos käsittää viisi-korokseksen rakennuksen No:ssa 231 W. 37th st. ja on siellä kaikenlaisia maanviljelyskoneita, kuten traktoreita, elonkorjuukoneita, j.n.c., sekä aineita kemiallisa ja fyysillisillä kokeiluja varten. Kurseja annetaan iltasin kolmen kuukauden aikana.

Uudista Toverittaren tilauksesi ajoissa, ettei keskeytystä tapahdu.